

KYLÄKUULUMISIA

Vapaalan Omakotiyhdistyksen tiedote

3 - 2021 /Syyskuu

Loppukesän tervehdys syksylle

Vapaalan Omakotiyhdistys ry
Verkkosivut www.omakotiliitto.fi/vapaala
Yhdistys on Suomen Omakotiliiton jäsen.

Liity jäseneksi:

www.omakotiliitto.fi/liittymislomake tai ottamalla yhteyttä
yhdistyksen taloudenhoitajaan.

Hallitus 2021					
Puh.joht.	Erja Nuottimäki	050 550 2077	Jäsen	Arto (Yht_ltk) Hämäläinen	045 123 9647
Varapj.	Rauni Mononen	050 514 8321	Jäsen	Pertti (Tap.) Louhula	0400 404 287
Sihteeri	Ossi Porri	0400 751 101	Jäsen	Sari (Tied.) Haag	0500 316 523
Talous	Juhani Raunio	040 533 0698	Jäsen	Outi (Tied.) Lampela	040 539 4688
OK_talk kari työnjoht.	Rauni (Tap.) Mononen	050 514 8321	Jäsen	Jenny (Tied.) Skouen	044 971 8449
Tap. = tapahtumien järjestelytiimi Tal. = talous			Tied. = tiedotustiimi Yht_ltk = yhteydet Vantaan lautakuntiin		

SISÄLLYSLUETTELO

- Sivu 3 Lusikointia - Elämää huoltovaltiossa
- Sivu 4 Padel rantautui Vapaalaan
- Sivu 5 Musiikkimatkalle Helsinkiin
- Sivu 7 Uusi omakotitalkkari
- Sivu 8 Digiopastusta seniorilta seniorille
- Sivu 9 Naapurisuhteet ovat tärkeitä
- Sivu 11 Uusi maankäyttö - ja rakennuslaki
- Sivu 11 Villikaneja Vapaalassa vai rusakoita
- Sivu 13 Uusi citykanien virustautii
- Sivu 14 Rottavaroitus pääkaupunkiseudulle
- Sivu 16 Vapaalan historiaa - Muistelua

Yhdistyksen sähköpostiosoite: vapaala@omakotiliitto.fi

Lehden paino: Coloro Production Oy

LUSIKOINTIA - Elämää huoltovaltiossa

Koko maailmaa koskettaneesta pandemiasta ei pitäisi enää kirjoittaa, aihe alkaa kulua käsiin. Vaan teen sen kuitenkin. Tässä taannoin palasimme lentäen ulkomaanreissulta kolmen sukupolven voimin. Tunnollisina kansalaisina menimme Vantaan kaupungin järjestämään koronatestiin Helsinki-Vantaan lentoasemalla. Kaikki kävi jouhevasti, palvelu oli ammattitaitoista ja ystävällistä. Suuret kiitokset Vantaan kaupungille ja HUS-organisaatiolle, kyllä meillä osataan!

Kun tautitilanne ja tartunnat alkavat vähitellen hellittää, kritiikki hallintoa ja poliittisia päättäjiä kohtaan voimistuu, se on luonnollista ja ymmärrettävää. ”Hyvin selvisimme, mutta pieleen meni”. Me kansalaiset katsomme asioita omasta näkökulmastamme kun taas päättäjät ottavat huomioon isoja kokonaisuuksia. Silloin väkisin joku aina kärsii. Yksi joukko on kiitoksen arvoinen. Terveystieteiden henkilöstö on tehnyt pitkää päivää kansalaisten hyväksi. Toivottavasti heitä ei muisteta pelkällä kiitoksella.

Kunnallisvaalit olivat ja menivät vailla suurta huomiota; ajatukset taisivat olla jo juhannuksen vietossa. Tavallisena kuntalaisena toivoisin entistä monipuolisempaa kunnallispoliittista tavoitteen asetantaa Vantaalle. Kaavoitus, rakentaminen, sosiaalitoimi ja koulutus - kaikki ovat tärkeitä, ei niitä voi ohittaa. Jos valtuustokaudella laitettaisiin painotusta ripauksen verran kulttuurinkin alalle?

Tiettävästi Friherrsissä ja sen ympäristössä asuu kaupunginvaltuutettuja. En tunne ainoatakaan. Tämä on se hinta mikä on maksettava, kun ei ole somessa. He kuulemma ovat! Olisiko ihan mahdoton ajatus, että Länsi-Vantaan valtuutetut olisivat asukkaiden nähtävinä ja kuultavina edes kerran vuodessa? Rajatorpan kouluun mahtuu väkeä. Siinä olisi konkretiaa.

Lopuksi vielä ”toivomusponsi”, josta lienee puhuttu ennenkin. Jospa meillä olisi oma kylätalo? Näkökulmasta riippuvasti se on mahdollinen tai mahdoton ajatus.

Lämmintä syksyä toivottaa

Hannes Aulu

PADEL RANTAUTUI VAPAALAAAN

Kesän aikana on Vapaalaan Rajatorpan koulun viereen rakennettu 6 ulkokenttää. Padel on espanjalainen mailapeli, jota yleensä pelataan nelinpelinä. Peli muistuttaa tennistä ja squashia siten, että pistelasku on kuten tenniksessä ja toisaalta palloa saa lyödä seinien kautta. Lyönneissä voi hyödyntää päätyseiniä. Mailat eroavat tennismailoista ja niillä on helpompi lyödä palloa, koska varsi on lyhyt ja jänteiden sijasta mailoissa on kimmoisa muovivilevy.

Päätimme siis käydä kokeilemassa tätä suuren suosion saavuttanutta lajia. Ensin varattiin kenttä nettipalvelun kautta (€ 36 / tunti). Se onnistui helposti ja vuoroja oli hyvin saatavilla. Vuoron saa myös perua ihan viime minuuttiin asti, jos vaikka sää muuttuu. Kentät ovat auki klo 6-23. Ne on myös tehokkaasti valaistu, joten pelaaminen onnistuu hämärällä, mutta sateella ei, koska pallo vettyy. Kentällä on myös WC ja kesäterassi, joka tosin nyt elokuun lopulla oli jo kiinni.

Kesällä kun terassi oli auki, näytti se hyvin viihtyisältä aurinkovarjoineen ja siinä oli mukava lopettaa pelivuoro virvokkeita nauttien ja pelitapahtumia kertailen.

Varauspalvelusta saadulla koodilla saimme pelivälineet (€ 4 / maila) lukitusta laatikosta kentän laidalta. Ennen pelaamaan tulemista katselimme hieman opetusvideoita netistä ja tavailimme sääntöjä. Kenttä oli isompi kuin videolta katsottuna, ehkä normaalin tenniskentän kokoluokkaa. Siksi padelia pelataan neljästään, jolloin peli ei muodostu liian rasittavaksi. Vaikka olimme aloittelijoita, pelin saloihin pääsi nopeasti ja peli osoittautui varsin mukavaksi ajanvietteeksi.

Aurinkolasit kannattaa ottaa mukaan, sillä kentät sijaitsevat aurinkoisella paikalla. Jopa ensimmäisellä kerralla peli ei ollut liian rasittavaa ja onnistumisia kertyi runsaasti. Tunnin aikana nähtiin myös muutamia spektaakkelimaisia päätylasista kimmonneiden lyöntien onnistuneita palautuksia.

Yleisvaikutelma oli, että peliä voisi pelata ihan säännöllisestikin.

Ossi Porri ja Juhani Raunio

MUSIIKKIMATKALLE HELSINKIIN

Omakotiyhdistys järjestää lauantaina 30.10.2021 matkan Helsingin kaupunginteatteriin katsomaan musikaalia - **Niin kuin taivaassa**.

Pelkästä musiikista tai taiteesta ei näytelmässä kuitenkaan ole kyse, vaan laajemmin elämän tarkoituksen ja todellisen itsensä etsimisestä. Näytelmä on draamamusikaali, joka on täynnä rakkautta ja elinvoimaa. Se on tärkeä ja kaunis tarina.

Näytelmässä käsitellään pienen kylän ihmissuhteita. Menestynyt kapellimestari palaa lapsuuden kotiseudulle pienen pohjoisruotsalaiseen kylään.

Terveysongelmista kärsinyt huippumuusikko haluaisi elää hiljaiseloa, mutta sekoittaa kyläyhteisön, ja musiikin voima herättää ihmiset niin hyvässä kuin pahassa. Yhteisö löytää itsestään odottamattomia voimavaroja ja uusia ulottuvuuksia, samoin kuin karrelle palanut kapellimestari.

Vahvan musiikin on säveltänyt Ruotsin tunnetuin Euroviisu-säveltäjä Fredrik Kempe. Hänen säveltämänsä kappaleet ovat voittaneet Ruotsin Euroviisut neljä kertaa.

Musikaalin päärooleissa nähdään Once-musikaalin tähti Tuukka Leppänen ja palkittu näyttelijä ja laulaja Oona Airola. Ohjaajana Markus Virta. Tämä elokuvanakin tunnettu elämänvoimainen, koskettava kohtaloita ja vapauttavaa iloa sisältävä tarina tarjoaa katsojalle lämpöä ja balsamia sielulle.

ELÄKÖÖN YHTEISÖN VOIMA!

Lisätietoja osoitteessa: <https://www.helsinginkaupunginteatteri.fi>

Yhdistys on saanut 40 kappaletta lippuja esitykseen. **Varaa oma paikkasi heti! Bussi teatteriretkellemme lähtee klo 11.30 Rajatorpan ostoskeskuksesta** ja ajaa tuttuun tapaan Vapaalantietä ja Ilpolantietä (Vanha Hämeenkylläntie). Kyytiin voi nousta bussipysäkeiltä matkan varrelta.

Musikaali alkaa klo 13.00. Kesto 3 tuntia sis. väliajan. Jokainen voi itse tilata väliaikatarjoilun.

Musikaalin jälkeen meitä odottaa Hotelli Nuuksion pöytäruokailussa tarjolla oleva erittäin runsas buffet-päivällinen: monipuolinen alkupalapöytä, lämmin pääruoka, lisukkeet, lämmin kasvisruoka, jälkiruoka kahvi/tee. Ilmoita ruoka-aineallergioistasi ilmoittautumisesi yhteydessä.

Matkapaketti sisältää; bussikuljetuksen, ruokailun ja teatterilipun. Hinta yhdistyksen jäsenille 100,00 euroa ja ei-jäsenille 120,00 euroa.

Teatterimatkalle lähteviä pyydetään ilmoittautumaan 9.10.2021 mennessä Pertti Louhulalle, puh. 0400 404 287 tai sähköp; pertti.louhula@elisanet.fi.

Sähköposti-ilmoittautumisesta saat kuittauksen.

Osanottomaksu maksetaan viimeistään **13.10.2021** yhdistyksen tilille **FI80 1430 3000 101156** käyttäen viitettä **9001**.

Huomioitavaa, että ilmoittautumisesi on sitova. Jos peruutat 9.10.2021 mennessä, niin maksu palautetaan. Sen jälkeen tehdyissä peruutuksissa maksu palautetaan, jos löytyy korvaava lähtijä peruuttaneen tilalle.

Rauni Mononen

Helsingin Kaupunginteatteri tiedottaa:

On aika avata ovet yleisölle!

Olemme päivittäneet turvallisuusohjeistustamme, <https://hkt.fi/turvallisesti-teatteriin/>. Tutustuthan niihin huolella ennen saapumistasi. Päivitämme näitä ohjeistuksia aina tarvittaessa.

Katsomoissamme on käytössä kahden (2) metrin turvavälit. Vahtimestarimme ohjeistavat ja opastavat katsojia paikan päällä ja huolehtivat yhdessä katsojien kanssa siitä, että katsojakokemus on turvallinen. Katsomoissa on näillä järjestelyillä katsojia maksimissaan noin 50 prosenttia salin kapasiteetista, joten niin saleissa kuin yleisötiloissakin on väljää. Vahtimestarit huolehtivat siitä, että jokaiselle löytyy istumapaikka salissa ja että sisään tulot ja poistumiset sujuvat turvavälejä noudattaen. Henkilökuntamme on ohjeistettu ja koulutettu toimimaan sinun turvallisuutesi takaamiseksi.

* Ethän tule sairaana esitykseen.

* Käytäthän kasvomaskia.

* Muista käsihygienia.

* Noudatathan turvavälejä.

*Lämpimästi tervetuloa teatteriin!
Helsingin Kaupunginteatteri 06.09.2021*

EDELLEEN OMAKOTITALKKARI JÄSENILLEMME KÄYTÖSSÄ

Taito Vanttisen työsuhde on päättynyt 15.9.2021. **KIITOS TAITOLLE!**

Kuten moni kylällämme onkin jo huomannut, että meillä on uusi omakotitalkkari, Simo Mannila. Simon työsuhde on alkanut 6.9.2021 ja päätös työsuhteeseen on saatu 5.9.2022 saakka.

TOIVOTAMME SIMON TERVETULLEEKSII!

Talkkarimme auttaa vaikkapa sairauden, ikääntymisen, matkan tai yleensä liian työtaakan kohdatessa.

Syystyöt ovat juuri puutarhoissamme alkaneet, yhdistys työnantajana toivoo, että olet

ROHKEA JA TILAAT APUA JA HYÖDYNÄT TÄMÄNKIN JÄSENETUSI, sillä viikko- tuntimääriin mahtuisi vielä lisää tunteja.

Tilatessasi työn, ilmoita, moneksiko tunniksi työn tilaat, koska tilattu tuntimäärä on laskutuksen perusta.

Omakotitalkkarin työaika on päivittäin ma-pe klo 9.00 – 14.12, mutta työaika voi jatkaa 2 tunnilla, joka tasoittuu myöhemmin.

Palvelun hinta: minimiveloitus on 18€/2 tuntia+ matkakorvaus 2€ ja 9€ seuraavilta tunneilta. Tarkastuskäynti, ilman työtä 5€ + matkakorvaus 2€.

Soita numeroon: **045 603 3399** josta tavoitat Simo Mannilan tai tekstiviestin lähetys on hyvä, koska työssä ollessa voi olla hankalaa ottaa vastaan soittoa ja tilausta.

Odotan myös jäsenten antamaa palautetta kuin myös lisätietoja talkkaritoiminnasta annan mielelläni.

Talkkarityönjohtaja Rauni Mononen 050 5148321.

Rauni Mononen

DIGIOPASTUSTA SENIORILTA SENIORILLE

Korona on rajoittanut varsinkin senioreiden toimintaa ja sosiaalista elämää monilla tavoin. Nuoremman väen tehdessä sujuvasti etätöitä ja tavatessa toisiaan videopalveluissa, moni seniori on jäänyt eristyksiin ja yksin ihmettelemään digilaitteiden ja sähköisten palveluiden toimintaa.

Ikäihmisten tietotekniikkayhdistys ENTER ry tarjoaa Uudellamaalla korona-aikanakin maksutonta vertaisopastusta kaikille senioreille tietoteknisten laitteiden ja sähköisten palveluiden käytössä. Opastusta antavat vapaaehtoiset, jotka ovat itsekin senioreita.

ENTER ry aloittaa taas 31.8. alkaen lähiopastukset kirjastoissa erityisjärjestelyin. Vapaalan asukkaille lähin

opastuspaikka on Myyrmäen kirjasto.

Huolelliset hygieniaohjeet ja erilaiset keinot ruuhkien välttämiseksi ovat välttämättömiä ja toimimme sen mukaisesti, jotta opastus olisi turvallista. Esimerkiksi kasvosuojaimien ja käsidesin käyttöä edellytetään sekä opastajilta että opastettavilta.

Ota oma laitteesi mukaan opastukseen(kännykkä, tabletti tai kannettava). Ota mukaan myös virtajohto sekä tarvittavat tunnukset ja salasana palveluihin, joita haluat harjoitella.

Opastusaihe voi olla laitteiden peruskäyttöä ja asetuksien säätämistä, sähköpostin käyttöä, kuvien jakamista ja niin edelleen. Entistä useampi haluaa harjoitella videosovellusten ja muiden yhteydenpitosovellusten käyttöä. Myös laitteiden päivittämisessä ja sovellusten asentamisessa voi tarvita apua.

Opastukseen voi tulla kysymään myös vinkkejä laitteen hankintaan. Tavoitteena on, että laitteesta saa irti sen hyödyn sekä ilon mikä esim. älypuhelimella on tänä päivänä mahdollista.

Opastus on aina kahdenkeskistä ja pohjaa opastettavan sen hetkiseen

tarpeeseen. Kysymys ei ole kurssista tai luennosta.

On hyvä pitää mielessä, että mitä paremmin osaamme käyttää päivittäin tarvitsemiamme laitteita ja apuvälineitä, sitä itsenäisempää elämää pystymme elämään.

Tervetuloa Myyrmäen kirjastoon tiistaisin ja keskiviikkoisin klo 10-12 joka viikko 15.12. asti. Ajanvarausta ei tarvita.

Kevätkauden opastusajat voit tarkistaa Enter ry verkkosivuilta <http://www.entersenior.fi> Enter ry verkkosivut sisältävät tarkemmat tiedot kaikista opastuspaikoista ja ajoista sekä runsaasti ohjeita ja itseopiskeluaineistoa kaikille.

ENTER ry on vuonna 1997 perustettu tieto- ja viestintäteknikasta kiinnostuneiden senioreiden yhdistys. Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki, mutta sen toiminta kattaa Uudenmaan alueen. Toiminnan tarkoituksena on edistää tietoteknistä harrastusta sekä auttaa ikääntyneitä ihmisiä tietotekniikan käytössä ja lisätä heidän digitaalista osallisuuttaan mm. henkilökohtaisen opastamisen kautta. Opastustoiminnan lisäksi ENTER ry toimii senioreiden äänitorvena sähköisten palvelujen kehityshankkeissa yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa.

Saila Oinas

NAAPURISUHTEET OVAT TÄRKEITÄ

Syyskesän edetessä ja päivän lyhentyessä alkavat syksyn puuhastelut piholla ja puutarhassa. Itse kukin omistautuu siellä suorittamaan erilaisia suojaustoimia, pihan hoitoon ja kunnossapitoon talven varalle. Ulkotyöt edistävät myös luontevasti naapureiden välistä kanssakäymistä. Yhteiselo on kuitenkin syntyä säröjä eikä suurempien tai pienempien erimielisyyksien syntymistä voi estää.

Ärsyyntymisen aiheita voi olla monia. Käryvät grillit voivat olla monelle liikaa.

Toiset eivät kestä katsella romahtamassa olevia vajoja, autonraatoja, lehti- tai puukasoja, lepattavia pressukatoksia, naapuriin työntyviä puiden juuria ja oksia, romu- ja jätekasoja tai varaston virkaa toimittavaa konttia aitansa takana. Mikä toiselle on kauhistus, voi toiselle olla viihtyvyystekijä tai näppärä tilaratkaisu. Raja-aita rajaa tontit ja joskus myös hyvät naapuruussuhteet.

Kun leikkaat nurmikkosi, niin hoidathan myös kadunpuoleisen tienreunan talosi kohdalta?

Yleinen käsitys hyvästä asuinympäristöstä on vuosien mittaan muuttunut. Suomalainen pihakulttuuri on vanhastaan ollut lähempänä itäistä kuin läntistä. Maalaiskunnasta on tullut kaupunki runsaat 40 vuotta sitten ja se alkaa näkyä. Omakotialueiden tiivistyminen tonttien pienentyessä on osaltaan lisännyt tarvetta ottaa naapureiden mielipiteet huomioon. Yleispätevää ohjetta sopivasta tai sopimattomasta, luvallisesta tai luvattomasta pihaelämästä on mahdotonta antaa.

Lainsäädännössä naapuruussuhteita käsitellään naapuruussuhdelaisissa (vuodelta 1920). Kyse on varsin vanhasta laista, jota on muokattu vuoden 1920 jälkeen moneen kertaan. lästään huolimatta naapuruussuhdelaki vastaa kuitenkin edelleen moniin nykypäivän ongelmiin. Naapuruussuhteissa voidaankin puhua niin sanotusta sietämisvelvollisuudesta. Toisaalta mitä tahansa ei kuitenkaan tarvitse sietää. Kyseinen laki ei ole suinkaan ainut laki, joka voi tulla sovellettavaksi naapuruussuhteissa. Muun muassa ympäristösuojelu-, ympäristövahinko- ja terveydensuojelulaki säätelevät eri ympäristö- ja terveyshaitoista sekä näiden ehkäisystä.

Rakentamisesta on myös useita lakeja ja asetuksia, joista tärkeimpinä mainittakoon maankäyttö- ja rakennuslaki. Väärin asennetulla valvontakameralla voi syyllistyä rikoslain mukaan salakatseluun. Vaimon tai miehen voi valita, mutta ei naapuria, kuuluu vanha lakimiesten viisaus.

Hyvää naapuruutta ei kuitenkaan rakenneta sääntökirja kourassa. Tärkeintä on huomata, että sopimalla aikomuksistaan etukäteen tai vastaavasti reagoimalla ajoissa naapurin ”epäilyttäviin” toimiin voidaan helpoiten ehkäistä ristiriitojen syntymistä.

Rauni Mononen

UUSI MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAKI TYÖN ALLA

Nykyisin voimassa oleva maankäyttö- ja rakennuslaki on vuodelta 2000 ja kaipaa päivitystä.

Hallitus valmistelee (mukana kaikki eduskuntapuolueet) parhaillaan maankäyttö – ja rakennuslain uudistusta, joka pyritään saamaan voimaan vuonna 2023. Lakiuudistus on käynnistynyt poliittisesti jo Juha Sipilän hallituksen toimesta keväällä 2018.

Lakiuudistuksen sisällössä on laajasti huomioitu mm.seuraavia asioita:rakentamisen laadun parantaminen, ympäristökysymykset rakentamisessa, digitalisaation edistäminen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen,

Rauni Mononen

Metsäjänis

Rusakko

VILLIKANEJA VAPAALASSA - VAI RUSAKOITA ?

Vapaalassa on monipuolinen villieläinkanta, muun muassa rusakoita ja metsäjäniksiä on ollut aina. Joukkoon on liittynyt viime vuosina villikanit. Villikani on peräisin Euroopan lounaisosista. Villikani on **vieraslaji eikä kuulu** Suomen alkuperäiseen eläinlajistoon. On arvioitu, että osa Suomessa esiintyvistä villikaniryhmistä on saanut alkunsa ihmisten lemmikkikanien **pääsystä luontoon**. Villikani on Suomen lainsäädännössä luokiteltu riistaeläimeksi ja se on **rauhoitettu** vuosittain 1.4 – 31.8.

Villikani on yksi kolmesta Suomessa esiintyvistä **jäniseläimestä** ja sitä tavataan

Suomessa muutamien kaupunkien, kuten Helsingin, Turun ja Espoon **reunametsissä** sekä **puistoissa**.

Villikanit muistuttavat ulkonäöltään erittäin paljon kesyjä lemmikkikaneja. Villikanit painavat 1-1,5 kg ja ovat muutenkin noin maitotölkkin kokoisia ja se elää alle 10 vuotta.

Villikanit elävät pienissä ryhmissä, joissa on tavallisesti hieman *alle kymmenen aikuista yksilöä*. Villikanin **lisääntymisaika** on **huhti-elokuussa**.

Kaninaaras synnyttää kahdesta kuuteen (2-6) poikasta noin kuukauden päästä hedelmöitymisestä. Naaras voi synnyttää kaksi poikuetta kesässä.

Villikani on **kasvissyöjä**. Keväällä ja kesällä villikaneille maistuvat muun muassa **heinä- ja ruohokasvit** ja aiheuttavat ihmisille haittaa tuhoamalla erilaisia istutuksia. Talvella villikani syö **koristepensaiden ja lehtipuiden runkoja**.

Villikanilla on Suomessa muutamia luontaisia **petoja eli niitä ravintonaan käyttäviä eläimiä**. Näitä ovat esimerkiksi **kettu, kanahaukka** sekä **huuhkaja**. Metsästyksen avulla voidaan **säädellä villikanikannan kokoa**.

Villikaneja voidaan pyytää elävänä pyytävällä loukulla, ampumalla, tai niin sanotuilla pitkäverkoilla. Heti tappavien rautojen käyttö on kielletty.

Kanien pyyntiin vaaditaan muiden riistaeläinten tavoin **metsästyskortti** sekä **metsästysoikeus alueelle**, jolla pyynti tapahtuu.

Kanien pyynnissä käytettävän loukun on oltava rakenteeltaan sellainen, että eläin mahtuu siinä seisomaan ja makaamaan luonnollisessa asennossa vahingoittamatta itseään. Pyynnissä oleva loukku on koettava vähintään kerran vuorokaudessa.

Vapaalan omakotiyhdistyksestä on oltu yhteydessä Vantaan riistahoitoyhdistykseen, josta saatiin kahden yrityksen yhteystiedot. Vapaalan asukkaat voivat kääntyä yritysten puoleen, jos havaitsette pihoilanne citykaneja.

- Tmi Ferret, Jari Koskinen, 0400-878609, www.ferret.fi

- Cremex Oy, Hannu Luoto, 0400-433324

Erja Nuottimäki

UUSI VIRUSTAUTI TAPPAA CITYKANEJA – TOIMI NÄIN, KUN KOHTAAT KUOLLEEN KANIN

Eri puolilta Helsinkiä on viime aikoina tullut ilmoituksia kuolleista kaneista. Helsingin kaupungin johtaja, valvontaeläinlääkäri Päivi Lahti pitää todennäköisenä syynä kanien virustautia.

Lahdella on antaa **kaksi vahvaa vaihtoehtoa**, kanien virustauteja kumpikin. Uudempi tulokas on **myksomatoosi. Suomessa se todettiin ensimmäisen kerran villikanista vuonna 2020.** Myksomatoosi on lähtöisin Pohjois- ja Etelä-Amerikasta, missä paikalliset kaniinit ovat viruksen kantajia. Se on helppo tunnistaa, jos kuolleella kanilla on hyvin turvonnut silmäluomet. Sitä on nyt ollut liikkeellä noin vuoden ajan aika paljon.

Toinen vaihtoehto on citykanien vanha tuttu vainooja kanien veriripuli eli RHD-virus. RHD-virus tappoi viitisen vuotta sitten tosi paljon kaneja pääkaupunkiseudulla. RHD taittoi citykanien voimakkaan kannankasvun surmaten suuren osa populaatiosta. Sen jälkeen sitä on esiintynyt harvakseltaan. Kun kaneja on taas runsaammin, virukselle alttiita yksilöitä voi olla ja se pääsee taas leviämään.

Kolmas, huolestuttavin, mutta epätodennäköisin **vaihtoehto**, on **jänisrutto**. Tutkituista yksilöistä sitä ei ole löytynyt, tutkiminen on kuitenkin tärkeää, koska jänisrutto voi tarttua myös ihmisiin.

Helsinki lähettää tuoreita kuolleena löytyneitä kaneja tutkittavaksi Ruokavirastolle. Nämä kaksi pääkaupunkiseudulla tavattua kaneja tartuttavaa virusta eivät leviä ihmisiin eivätkä kotieläimiin. Ruokavirasto on suositellut rokottamaan RHD-tautia ja myksomatoosia vastaan näyttelyihin osallistuvat kanit sekä kaikki kanit, jotka asustavat seuduilla, joilla tavataan paljon luonnonvaraisia kaneja.

Koska citykaneja löytyy yleisesti kuolleina tai kituvina, **kansalaisia kiinnostaa, miten ne pitäisi kohdata, miten kohdella tai lopun tultua käsitellä?**

* Jos se on jo kuollut, sen voi hyvää hygieniää noudattaen laittaa muovipussissa sekajätteisiin.

* Jos se on vielä elossa, henkitoreissaan, voi ottaa yhteyttä pelastuslaitoksen

eläinpelastusyksikköön.

* Yksi vaihtoehto on omatoimisuus. Mikäli asukas haluaa viedä kanin lopetettavaksi, hänen on syytä olla ensin puhelinyhteydessä Eläinsairaalaan tai Korkeasaaren villieläinsairaalaan ja toimia saamiensa ohjeiden mukaan.

Helsingin runsaasta rusakkokannasta on myös kantautunut huolestuttavia tietoja, samanaikaisesti citykanien kuolemien kanssa on löytynyt kuolleena kaksi rusakon ja metsäjäniksen risteymää.

Ruokaviraston mukaan myksomatoosi on kanien tauti, joka voi tarttua myös rusakkoon tai metsäjänikseen.

Levittäjinä toimivat hyönteiset kuten hyttyset ja kirput, mutta se voi levitä myös suoran kosketuksen kautta eläimestä toiseen.

Erja Nuottimäki

Lähde:

Helsingin kaupungin johtaja, valvontaeläinlääkäri Päivi Lahti

HELSINKI ANTOI ROTTAVAROITUKSEN PÄÄKAUPUNKISEUDULLE: IHMISIÄ PYYDETÄÄN POISTAMAAN OMENAT PIHOILTA

Vantaallakin omakotiasukkaiden on syytä varautua poistamaan pihoiltaan rottien mahdollisesti ravinnokseen havittelemat omenat ja marjat.

Rotat liikkuvat syksyn tullen tavanomaista runsaslukuisemmin piholla, varoittaa Helsingin kaupunki. Syynä on se, että maahan pudonneet omenat ja marjat houkuttelevat jyrksijöitä paikalle. Kaupunki vetoaakin nyt ihmisiä viipymättä keräämään rottien ulottuvissa olevat omenat pois pihoiltaan.

Jos ei saa itse käytettyä kaikkea satoaan, siitä voi jakaa muille. Naapurustossa tai tuttavapiirissä löytynee asukkaita, jotka ottavat mielellään vastaan omenoita ja muita kotipuutarhan hedelmiä.

Syömäkeltottomat hedelmät voi kompostoida kompostiastiassa, johon rotat eivät pääse. Avokomposti ei ole tässä tapauksessa hyvä ratkaisu, koska rotat

pääsevät sinnekin.

Omenoita voi myös viedä maksua vastaan Sortti-asemille. Samalla kertaa asemalle voi viedä myös muuta pihan risu- ja viherjätettä.

Rotat hyödyntävät suojapaikkoina myös muun muassa pihaille haravoituja lehti- ja risukasoja. Vastuu rottien torjunnasta on kiinteistön omistajalla tai haltijalla. Ennakoinnilla ja torjuntatoimilla voi vähentää riskiä siihen, että rotat pääsisivät saastuttamaan elintarvikkeita ja vahingoittamaan talojen erilaisia (mm. sähköjohtoja, vesijohtoja) rakenteita.

Samalla muistutetaan, että kaikkien luonnoneläinten ruokkiminen, (peurojen, kauriiden, kettujen, oravien, lintujen, jäsenisten ja sen sukulaisten) on kaupungin ohjeistuksen mukaan kiellettyä. Nämä eläimet levittävät mm. punkkeja, kirppuja ja kapia.

Erja Nuottimäki

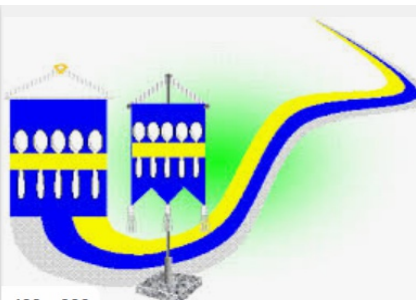
VAPAALAN VIIRI LIEHUMAAN

Kyläviirit

Hanki nyt muuten niin tyhjään salkoon kyläviiri, jonka pituus on 5 metriä. Sen hinta **jäsenille on 80 € ja muille 100 €.**

Lisäksi

Jäsenelle, jolla jo on kaikkea merkkipäivälahjaksi **kylän pöytästandaari**, jonka korkeus on 47 cm. Sen hinta on vain **20 €.**

Näitä ylläolevia tuotteita myy Pertti Louhula. Hänen yhteistietonsa ovat **puh.: 0400 404287 tai sähköposti: pertti.louhula@elisanet.fi**

VAPAALAN HISTORIAA - MUISTELUA

Vapaalan Omakotiyhdistys on 2000-luvulla järjestänyt Vapaala-päivät yleensä kahden vuoden välein Muistelen tässä hetken vuoden 2007 Vapaala-päivien ohjelmaan kuulunutta historiasuunnistusta. Sen tarkoituksena oli tutustuttaa nuorempia kyläläisiä kylämme historiaan täällä olleiden kohteiden kautta, osa Vapaala-päivään osallistuneista vanhemmista kyläläisistä kiersi myös radan.Koko joukko myös palkittiin.

Ensimmäisen rastin otsikko oli kahvila Valkoinen kukko. Se sijaitsi silloisten Vanha Hämeenkylläntien ja Valtatien risteyksessä, Teiden nimet ovat nyt Ilpolantie ja Vapaalantie. Se oli Yrjö ja Lilli Airaksisen yritys. Paikka toimi kahvilana 1940-luvun puolivälistä 1950-luvun alkuun. Kahvilan bravuuri oli Ypin omatekoinen jäätelö, jota monet Kansantuvalla iltamiin tulevat kävivät ennen tanssin alku nauttimassa. Kahvila toimi myöhemmin kauppana aina 1970-luvun alkuun asti. Nyttemmin se on purettu.

Seuraava rasti oli Kansantupa Airaksisen kauppaa vastapäätä. Rajatorpan omistajan Jalo Sihtolan lahjoittamalle tontille kyläläiset rakensivat talkoilla sodan jälkeen Hangosta saaduista neuvostoliittolaisista parakeista juhlatalon. Talossa kokoontuivat useat kylällä toimineet yhdistykset ja siinä pidettiin monenlaisia juhlia, esitettiin näytelmiä ja elokuvia sekä pidettiin iltamia, joissa oli varsin nimekkäitäkin esiintyjä. Friherrsin kansakoulukin toimi Kansantuvalla yhden lukuvuoden 1947 – 1948. Rakennuksen tuhosi tuli heinäkuussa 1966.

Kolmas rasti oli Airaksisen kaupalta Hämeenkyllään päin Jäntin mökki. Se oli kylämme ensimmäinen talo. Tontin osti August Jäntti vuonna 1936. Hän rupesi heti rakentamaan sille taloa, johon Jäntin perhe jo samana vuonna muutti. Jäntti kuvaili itseään eräessä kronikassa näin: ”Pitkä ukko, kaljahousu mökkinsä korpeen rakensi, piilopirtin puiden väliin.” Alkuperäinen Jäntin pieni talo purettiin tontilta nyt sillä olevan uuden talon tieltä vasta vuonna 2007.

Seuraava rasti oli nimeltään palokunnan lava. Se oli kyläläisten yhteisin ponnistuksin vuonna 1945 rakentama tanssilava. Sahlbergit olivat vuona 1944 lahjoittaneet tontin Friherrsin VPK:lle nykyisen Kiilakujan päästä ja tälle tontille lava rakennettiin. Sieltä kuului kesäisin viikonloppuina iloinen soitto ympäri kylää. Lava kuitenkin purettiin jo 1950-luvulla nykyisen paloaseman tieltä.

Viidennellä rastilla tultiin Elannolle, nykyisin nimi on Friherrsin torppa. Aikanaan siinä toimi Elannon elintarvike- ja sekatarvialike n:o 123 vuodesta 1938 alkaen aina 1970-luvun alkuun, jolloin se siirtyi uuteen Rajatorpan ostoskeskukseen. Elannon tavaravalikoina oli sen aikaiseksi hyvin laaja. Tilaamalla saatiin sellaisiakin tuotteita, mitä kaupan varastosta ei löytynyt. Tällaisia tuotteita olivat esimerkiksi monet rakennustarvikkeet. Myyvälän legendaarinen hoitaja oli Ensio Raatikainen, joka perheineen asui myymälän yhteydessä olevassa pienessä asunnossa. Viimeinen myymälänhoitaja oli Siiri Brofeldt.

Seuraava rasti oli Santun koulu. Friherrsin lapset kävivät aluksi koulua noin neljän kilometrin päässä Hämeenkylässä. Oman koulun puolesta kyläläiset olivat kirjelmöineet jo vuodesta 1940. Friherrsin koulupiiri perustettiin 1945. Se toimi silloin kahdessa huvilassa, kuten omakotitaloja silloin kutsuttiin. Vuosina 1945 – 1947 alakoulu toimi Sandellin talossa, minkä osoite oli silloin Kanervatie 3 ja nyt Kairakuja 3. Tämä talo on purettu uudisrakennuksen tieltä. Mainittakoon, että yläkoulu sijaitsi Antikaisen talossa silloisen Pitkätien ja Valtatien risteyksessä. Pitkätie on nyt siltä osin nimeltään Vuolutie. Rakennus on edelleen olemassa. Hyvä!

Kuudennella rastilla tultiin Vuoriskan kaupalle. Talon osoite oli aikanaan Valtatie 31. Sen pohjakerroksessa oikealla oli Aino Vuorisen lyhyttarvialike. Se toimi vuodesta 1959 alkaen parinkymmenen vuoden ajan. Koska Elanto ei laajasta sortimentistaan huolimatta myynyt juurikaan ompelutarvikkeita, ne saattoi käydä ostamassa Vuoriskalta. Liikettä piti Ainon siitä luovuttua tyttärensä Kaija Waselius muutaman vuoden ajan. Tämä talo on yhä edelleen olemassa ja ulkoapäin katsottuna varsin hyvässä kunnossa.

Historiasuunnistuksen viimeisenä rastina oli Friherrsin posti. Se toimi Suonpään talon siipirakennuksessa 15 vuotta vuodesta 1955 alkaen. Sitä ennen oli kyläläisten haettava pakettinsa ja arvopostinsa Pitäjänmäeltä. Posti saatiin kylälle, kun Urpo Suonpää rakensi sille tilan talonsa yhteyteen. Postiaseman osoite oli silloin Valtatie 37 ja sen hoitajana toimi Laura Suonpää sekä kirjeenkantajana Erkki Mäkelä. Talo on edelleen olemassa. Tästä paikasta posti siirtyi Rajatorppaan ja tarina jatkuu...

Muistiinmerkinnyt - Pertti Louhula

VAPAALAN OMA T-PAITA

Vapaalan Omakotiyhdistys on hankkinut lisää Vapaalan omia t-paitoja myyntiin. Meillä on nyt myynnissä kolme erilaista t-paitaa.

Punainen, jonka rinnuksessa teksti Vapaala (teksti ei näy kuvassa)

Musta, jonka rinnuksessa postinumero 01650

Harmaa, jonka hihassa Vapaalan logo ja teksti Vapaala

T-paitoja on saatavilla seuraavasti **15 € / kpl hintaan**: Koot **S, M, L, XL, XXL**

Lasten punaisia T-paitoja on taas seuraavasti **12 € / kpl hintaan**: **116cm, 128 cm, 140 cm ja 152 cm**

Pertti Louhulalta voi ostaa myös näitä paitoja, **puh.0400-404287**,
sp:pertti.louhula@elisanet.fi

KYLÄLÄINEN! KÄYTÄ LÄHIPALVELUJA!
YHDISTYKSEN TOIMINTAA OVAT TUKENEET JA
LÄHIPALVELUJA TARJOAVAT:

HÄMEENKYLÄN
SEURAKUNTA
Kirkko Vantaalla

Café Pähkinä on avoinna
ma-pe klo 10-14

Diakonian Tiistaipysäkki on tiistaisin klo 10-12.

Torstaisin klo 13.00 on musiikkia, hartaus tai
muuta ohjelmaa.
Poikkea kahville!

Café Pähkinä,
Lammaskuja 2, Vantaa

PARTURI-KAMPAAMO SALON CN

Hiusten leikkaukset, värjäykset ja permanentit sekä miehille että naisille
Myynnissä myös CUTRINin tuotteita

Nuijatie 12 Puh. 09-855 5767 tai 050-471 1956

Juhlatelttaa vailla?

Popman vuokraa, kuljettaa ja kokoaa teltat sekä pöydät.

Popman

Pyydä tarjous:

mika@popman.fi | 040 500 1036

WWW.POPMAN.FI

HiusStudio3

Kolmen iloisen leidin tukkapaja Myyrmäessä.
Meillä huiskitaan duunia antaumuksella ja riemulla, TERVETULOA!

HiusStudio 3 O.Y.

www.hiusstudio3.fi

Iskostie 2 LH 2
01600 Vantaa

Erja, Ninni & Hanna

Puh: 09 41111 041

SYYSTARJOUS

20€/h

VÄLINEET VUOKRATAVISSA
PAIKAN PÄÄLTÄ

PADEL
— RAJATORPPA —

LAATU KIINTEISTÖHUOLTO OY

-Hoida pihan huoltotyöt huolettomasti-

Soita meille ja pyydä tarjous
kun tarvitset apua esimerkiksi
seuraavissa arjen askareissa:

- pihan kevät- ja syys siivous
  - nurmikon leikkaaminen
  - syys siivous
  - puunkaato
  - lumityöt
  - kantojen poisto
  - pensasaidan trimmaus
  - rännien tyhjennys ja puhdistus
  - katon tai ikkunoiden pesu
  - yleiset remontti-/saneeraustyöt
- Arviointikäynti veloittamatta.

www.lkhuolto.fi
info@lkhuolto.fi

Elias
elias@lkhuolto.fi
044 709 5855

Olli
041 319 3341

Santtu
045 857 6266

Trömmö kuuluu
kotitalous-
vähennyksen
piiriin!